

ישראל עזרת

פְּרֻשֵׁת וּמְחַל • גְּלִיוֹן 224 • הַתּוֹפֵד

יוצא לאור על ידי בית המדרש "החיים והשלום" בני-יורק

מחפז הקדוש

"זרע שמשון"

לרבי שמשון חיים נחמני זע"א

פסוק "לא תבערו אש" וכו'. פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות שבת וז"ל "מההלך בפודקור ולא ידע מתי הוא יום שבת, מונה מיום שפועה ששה ומקדש שביעי. ובכל יום ויום, אפי' ביום זה שמקדש ומכדיל בו, מתר לו לעשות כפי פרוסתו בלבד, כדי שלא ימות" עכ"ל. וזהו "לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת" פלומר בכל מושבותיכם אי אתה מכעיר ביום השבת, דהינו בשאתה מכעיר ובשיוב, אבל אם תהיה בפודקור או תצטרף להכעיר אף בשבת לעשות פרוסתך. ואפשר שזוה רמוז הכתוב באמרו "ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך ויום ה'" וכו' כל זמן שבששת ימים תוכל לעשות כל מלאכתך דהינו בשאתה יודע אימתי שבת שאז בחול תוכל לעשות כל מה שתצדק או 'וביום ה' שבת לא תעשה כל מלאכה" אבל בשאתה בפודקור ולא תוכל לעשות בששת ימים כל מלאכתך רק כדי פרוסתך, אז אף ביום ה' לא תוכל לשמור "לא תעשה כל מלאכה" מפני שאף באותו היום תצטרף לעשות כדי פרוסתך ועל זה אמר הכתוב (יהונקאל כב, ח) "קדשי בזית ואת שבתתי חללת" דאמרי' בריש מסכת יבמות, יכול יהא בגין בית המקדש דוחה שבת, תלמוד לומר "את שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו". וזהו "קדשי בזית", פלומר שאינם חשובים לפי שאין דוחין את השבת ואח"כ אף "את שבתותי חללת" הם תרתי דסרתן אהדדי.

השבעים הראשונים לחייו, חי בדחק מקבוצ נדבות. יום אחד בקר במקום אורח קשיש ממדינה אחרת, שבא להשתתף בנשואי צאצאיו. והנה כאשר עבר הקבצן בין המתפללים, הגיע גם לאורח הקשיש ובקש נדבה. הקשיש הסיר לרגע את הטלית מעל עיניו וכראותו את הקבצן, חרור פניו. הוא הניח שטר כסף ורמו לו שיבוא אליו בתם התפלה. כאשר נסתמיה התפלה נגש הקבצן לקשיש. תאמר לי - שאל הקשיש, האם אתה הוא בנו של פלוני אלמוני? עתה הגיע תורו של הקבצן להחזיר. מהיכן אתה מכיר את שמי ואת שם אבי. כאן כולם קוראים לי בשם ומשפחה אחרים? אז אתה הוא אמנם בנו של פלוני. - אמר האורח הקשיש

הזריות לממש את הזכות

המתעצל שהמזדרו לקים מצנה הבאה לידו זוכה שיזמנו לו מצוות נוספות, ואלו המתעצל, שלא רק שהמצנה עצמה עלולה להפסד ולחלוף לטובת אחרים שיעשוה במקומו, או לרדת מערפה עקב הדחיה, בינתיים גם מפסיד הזדמנויות שעשויות להעשירו במצוות נוספות, לקרבת אלקים, שהרי מצנה גוררת מצנה, ובהעדר המצנה הראשונה, מפסיד גם את המצנה הנגרת עמה.

נקח לדוגמה את למוד התורה, אדם שדוחה את למודו, בהסתמכו על פשרונותיו להספיק בזמן קצר למוד שלאחרים? קח זמן רב, הנה כאשר סוף סוף, ביום מן הימים, יפתח את הספר, עלול למצוא את עצמו מפגר מאחרים, בהם גם כאלו שלא עלתה על דעתו שיתקדמו ממנו, ועתה עקפו אותו ודרכם אצה במעלה מסלת ההתעלות. והסבה לכה, שהפשרונות והמאמצים משתנים ככל שהאדם מוסיף דעת, ולכן הזריו בקיום המצוות ובלמוד תורה ולא ממתינן לשעת כשר, הנה גם אם יכולותיו העכשוויים מועטות, בעבור השתדלותו ומאמציו לעשות את רצון השם יתברך, זוכה לסייעתא דשמיא ולכחות חדשים. לדוגמה, אם בעבר היה לוקח לו חדשים ארפים להבין דף גמרא, להפיר את צורת הלמוד, הסגנון, המלים הארמיות וכו', הנה להבנת הדף הבא יקח לו פחות זמן, ואת הדפים הבאים כבר יבין תוך שבועות ספורים וכן על זה הדרך. ולאור המשונה הזאת, נבין שבזמן קצר, מכפי שתכנן בתחלת למודו, ימצא את עצמו מסיים מסכת, וכך יתעלה עוד ועוד ללמוד ספרים אחרים ולסייםם בידיעת כל התורה. בשלב מסים פוגש הכשרוני, ולתדהמתו אותו חבר הפחות מכשר שהצליח לעקף אותו.

וכל זה מעבר לזכות למוד התורה ועשית המצוות, שכל רגע שחלף ללא עסוק בעבודת השם, הוא בבחינת רגע מת, ואותו לא נתן להשלים בעתיד, כי העתיד הוא כבר רגע חדש... עשיר בכח וקבצן בפעל... על החשבון הזה ללוות את האדם בכל צעדיו בעולם הזה; עליו להפיר בכך שהוא עשיר בכח, וכל אשר עליו לעשות הוא לממש את זכותו - להוציא את עושרו מן הכח אל הפעל, וככל שיקדים ויעשה מצוות, יוכל להעשיר את עצמו במצוות נוספות. ונסביר זאת על פי מעשה שהיה באנטורפן שבבלגיה. איש עני ונדפה, בשנות

נאמר (לה, כו) "והנשואם הביאו את אבני השם ואת אבני המלאים לאפוד ולחשן". תרומת הנשיאים - אבנים טובות ויקרות, היתה רבת ערך על שאר תרומות בני ישראל. ולפיכך יש להבין מדוע נזכרו בכתיב חסר "הנשואם" ולא הנשיאים? על כך מביא רש"י את דברי המדרש, "והנשואם הביאו - אמר רבי נתן, מה ראו נשיאים להתנדב בחנפת המזבח בתחלה ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחלה? אלא כך אמרו נשיאים, יתנדבו צבור מה שמתנדבין, ומה שמחסרין אנו משלימין אותו. כיון שהשלימו צבור את הכל, שנאמר (לו, ז) והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים, מה עלינו לעשות? הביאו את אבני השם וגו' לכה התנדבו בחנפת המזבח תחלה. ולפי שנתעצלו מתחלה, נחסרה אות משמם והנשואם כתיב".

ומשמע שאותם נשיאים, כאשר ראו מה עלה להם מחמת העצלות, ראו בחנפת המזבח שעת כשר לכפר על מעשיהם, והקדימו לתרם ולנדב. מיתר לציין שאין לנו השגה במעלת הנשיאים ואין אמתו יודע בכוננותיהם הטהורות, וכל שבדינו רק ללמד ממה שנאמר ונכתב. ובספרים למדו מכאן מוסר בגנות העצלות בעבודת ה', שגם אנשים גדולים בעלי זכיות רבות, עלולים למעד בזה, על אף שברך כלל זריזים בעשית רצון ה' יתברך.

ההפסד שבבעלות

העצלות גורמת לדחית מעשים טובים לימים אחרים. פהצדקה לעצלותו, יסביר לעצמו פי מאחר שנחן בכשרון וכחו במתניו, מה בוער לבצע פרגע את המשימה... אלא שעליו להבין כי אף אחד לא מביטיח לו שיחיה בעתיד, ושכחותיו וכשוריו יתמידו בבמצבו כעת. ובכלל, מתי הוא אותו עתיד? החיים מזמינים עסוקים חדשים והטרדות אינם פוסקות. כך שמן הראוי שלא לסמך על אותו יום שבו יהיה פנוי מעסקיו... ואמר הלל במסכת אבות (פ"ב מ"ד) "ואל תאמר לכשאפנה אפנה, שמא לא תפנה".

היתרונות שבזריות

יתרון גדול לזריות בעבודת השם יתברך, נראה ללמוד מדברי בן עזאי במסכת אבות (פ"ד מ"ב) "הוי רץ למצנה קלה (כבחהמורה), ובורת מן העברה. שמצנה גוררת מצנה, ועברה גוררת עברה. ששכר מצנה, מצנה. ושכר עברה, עברה". ומשמע העושה מצנה זוכה שתזדמן לו מצנה נוספת. ומכאן לרוח הגדול שיש לזריו על

בטון פסקני. כן – אשר הקבצן בפנים משתאות. הייתי ילד בעת מלחמת העולם השנייה, הגיעו שמועות למדינה שלנו על הנאצים ימח שמם ויכרם שכובשים מדינה אחר מדינה באירופה ולפי השמועות, לא ירחק היום שגם מדינתנו תכבש על ידם. בעצת אבי ואמי החלט שאציל את עצמי ואברח למדינה אחרת, רחוקה ככל האפשר מאזורי הכבוש הנאצי. נפרדתי מהמשפחה ויצאתי לדרך. לדאבון כל לב השמועות היו נכונות. למקום גלותי הגיעו ידיעות שכל בני העיר שלנו נלקחו למחנות רכוז ומשם לארץ לא נודעת... וכידוע, הנאצים החזיקו ברשימות מסודרות וידם הארקה השיגה גם את הבורחים, חששתי שמא שמי ושם משפחתי ברשימת המבקשים והחלטתי למחוק מעלי כל סימן זהות לשם משפחתי. נתתי לעצמי שם ומשפחה חדשים, בתקנה שהנאצים לא ישיגוני. מאז נודתי מעיר לעיר, ממדינה למדינה עד שהגעתי בערום ובחסר כל לפלגיה. ומאז אני מתפרנס מקבוצת נדבות. זה ארבעים שנה לפחות. הליט הקשיש את פניו בכפות ידיו. דמעות בצבצו מבין אצבעותיו. הקשיש גילה את פניו ולחש בהתרגשות – אביך היה עשיר גדול. ואתה... נכון. הורי היו אמידים, אבל הכל נגמר. לא! זעק הקשיש, אתה עשיר גדול מאד! – אמר

הקשיש, שב ואספר לך מה ארע לאחר שברחת. הקבצן התישב והקשיש ספר: הנאצים ימח שמם אספו את כל יהודי העיר למחנות רכוז. לשם הגיעו יהודים ממקומות שונים. שם פגשתי את אביך. הוא ספר לי שכאשר הבין לאן נושבת הרוח הרעה, ולא ירחק היום שהנאצים יכבשו גם את המדינה, החליט להעביר את כל כספו לחשבון בנק סודי בשוויצריה. הוא בקש ממני שאם אצפה לצאת מהתפת, אנסה למצוא את בנו, אותך, ולהודיע לו על כספו לפי הסימנים והניירות שבידו, אותם הצליח להטמין מעיני הנאצים. בחסדי השם יתברך עברתי את אימי המלחמה בנסי נסים. מאז צאתי מהתפת, פקדתי שמה רוחי ונטלתי לעצמי כמשימת קודש לאתר אותך. פניתי לכל אמצעי תקשורת שיכלתי, כתבי את ומערכות תשדורת שונות, בבקשה ליצור עם פלוני בן פלוני ממשפחה פלונית – עמה, אך עד היום לא קבלתי מענה. הקשיש השתהה מעט והוסיף: היום בבקר כשראתי את פניך, נזפרתי באביך. וחסדתי שאתה האי ששני מחפש. אז מהיום אני עשיר גדול – אמר הקבצן מרגש. לא מהיום, מלפני ארבעים שנה. מאז שנסתמה המלחמה. תמיד היית עשיר. אבל היום אתה יודע את זה.

כן הדבר לענינו. כאשר יעלה האדם לאחר אריכות ימיו ושנותיו ותשוב רוחו אל האלקים אשר נתנה, יראו ויזכירו לו את האפשרויות שהיה בידו לעשות בעולם הזה. או אז יתברר לו שבכחו היה להעשיר את עצמו במטען רב של זכיות, ומפאת עצלות וחסר חשק דחה אפשרויות מעשירות אלו והחזיר לתודעתו את הידיעה הפוזבת שאינו מסגל ואין באפשרותו לגשת למשימות שנועדו לו בעשית רצון השם יתברך בעולם הזה. אילו היה מתחיל בקיום המצוות, היתה מבין שבצועם אינם משימה קשה כפי שחשב בתחלת דרכו, וממוש תכליתו בעולם הזה היא משימה ברת בצוע שלמה מתלוית סיוע ועזר אלוקי ממרום. ויהי רצון שנופה להודרו בעשית רצון השם והוא יתברך יערה עלינו רוח טהרה ממרום, לעלות ולהתעלות בעבודתו. ולא נבוש ולא נכלם ולא נכשל לעולם ועד. אמן כן יהי רצון. ויהיו הדברים והתועלת מהם לעלוי נשמת מרת אמי שושנה בת טובה עליה השלום, רוח השם תניחנה בגן עדן עם שאר מנוחי ישראל. אמן כן יהי רצון.

משיחות הפגדים שליט"א
הגיש משה אליהו ש. (טל' 054.4125671)
שבת שלום והרש טוב ומברך

שבת ויקהל-שקלים

פרשת ויקהל – ויקהל משה את כל עדת ישראל – להיות משכן לכבוד השם יתברך בישראל ומה עוד שקוראים בה גם פרשת שקלים, כי תשא את ראש בני ישראל שיש בה נשיאות ראש ותרום קרנם של ישראל – הינו קרן משיחה, וזה ע"י תשובה מעומקא דלבא. ובגנו המשפן נעשה על ידי אחדות ישראל לעשות רצון אבינו שבשמים, והפרדות מהערב רב והרשעים ובזה הצלתנו וגאולתנו. ועין בזה הקדוש ברוח פרשת ויקהל (קצה ע"א) שהפריש משה רבינו עליו השלום את ישראל מהערב רב, כי אילו לא היו מערבים בהם, לא היו נענשים בחטא העגל, עין שם. (וכן עין זהר פרשת פינחס רלז ע"א) ופרשת שקלים קוראים על נתינת מחצית השקל לרמז לשלמות ישראל על ידי החבור ביניהם, ומאידך על הפרוד מהרשעים. וכפי שרמז בספר "דברי יואל" (ח"ד פרשת משפטים עמ' קיט) "אפשר לפרש בכונת המשנה (ריש מסכת שקלים) באחד באדר משמיעים על השקלים ועל הפלאים, דהנה כתבו הספרים דמחצית השקל רומז על

אחדות, כי כל אחד מישראל הוא רק בבחינת חצי ונעדר השלמות, ושלמותו תהיה רק בהתחברות עם ישראל, ועל כן כיון שהזכירנו על האחדות על ידי נתינת חצי השקלים, רמז לנו כי כשם שמצוה להתחבר עם הצדיקים, כן אסור להתחבר עם הרשעים, וכמו דאיתא באבות דרבי נתן (פ"א ג) רבי עקיבא אומר כל המדבק בעוברי עברה, אף על פי שלא עשה כמעשיהם, הרי זה מקבל פרעניות פיוצא בהם וכל המדבק בעושי מצוה, אף על פי שלא עשה כמעשיהם, מקבל שכר פיוצא בהן, ע"כ. ועל כך השמיעו גם על הפלאים, להזהר מאד מלהתערב ומלהתחבר עם הרשעים". עין שם עוד (ובפרשת ויקהל ח"ד עמ' שע"א). ויהי רצון שנופה להתדבק בצדיקים עושי רצון המקום ברוך הוא, להקהל ולעמוד על נפשנו ועל קדשת תורתנו, להיות עצמנו משפן לשכינת עוזנו, נזכה להמתקת הדינים לראות בישועת ה' בביאת משיח צדקנו, בשובה ונחת תושעונו, במהרה דידן אמן.

סגולה

סגולות לעם סגולה • יצועות לעם נוצע צרה

למה שריר הלב פועל ללא הפסקה?

כדי להבטיח את תקינות הדם, יצר הבורא ית"ש את שרירי לבו של האדם שיפעלו ללא הפסקה, ובמשך שעות היממה מפמפם הלב לפחות כ- 9,500 ליטרים של דם – למעלה משבעים גרם בכל פעימה.

לעילוי נשמת
היה שלמה נחמן בן אסתר עיה ד' אדר

סגלת חדש אדר לקרבת אלקים ולתשובה שלמה

מוכא בפסרים הקדושים (מאור עינים, "שפת אמת" ועוד) שאדר לשון דירה, והוא נופריקון אלוף דר, דהינו שדר עמנו אלוף של עולם. ומוכא מה"חזקה מלבלין" שבאדר מסגלים לבטל דינים קשים ופרעניות רעות בכח התפלה, (עין "דברי אמת" פרשת תרומו). ואמר ה"אהבת שלום" (הוכא ב"צמח צדיק") כי אדר ראשי תיבות ר'עוא דרעוין א'שתפח הינו שבכל החדש עת רצון לפעל ישועה ורחמים. ויודע שזמן מנחה של שבת קודש הוא רעוא דרעוין, ומשמע לפי דבריהם, כנזכר, שבכל החדש אדר יש מעלה זו. וכתב מרנא רבינו ה"בן איש חי" זע"א בספרו "אדרת אליהו" שבמעט תשובה שעושים ישראל באדר יכולים להגאל פי מול ישראל גובר! כנרמז בפסוק "תמחה את זכר עמלק", פי עמלק גימטריא 240 וכאשר תוציא "זכר" (227) מעמלק ישאר 18 גימטריא "אחד" – יהיה ה' אחד ושמו אחד. ונאמר (תהלים עה יא) "וכל קרני רשעים אנדע" – תבת "רשעים" בשפתוציא אות ר' ואות מ' גימטריא עמלק אז ישארו אותיות "ישע", ואז "תרוממנה קרנות צדיק" אותיות צ' וכן ק' שבה קין הגאולה. וכמוכא בפסוק "כי יד על כס י-ה" שחסר א' מהכפא וחסר ו' וה' משם הו"ה ברוך הוא, ולעתידי לבוא "פי בחר ה' בציון" שהוא תקון היסוד אזי "אזה למושב לו" – אזה אותיות א' וכן ו' וה' למושב – הינו הכפא שלם והשם שלם. ועקר התשובה להיות בקרשה ובאחדות וכןגד קטרוג המן – "עם מפזר ומפרד", אמרה אסתר "לך פנום את כל היהודים" – אחדות ויהדות. ולכן החלש יאמר גבור אני, ויקבל על תורה וקדשה ואהדות ונזכה לישועתן של ישראל על ידי משיח בן דוד, אמן כן יהי רצון.

(נתן לחשיב באימיל mas819514@gmail.com תוד סגולות לעבר ראש חודש ולחדש אדר)